

הזרוע והלחיים פרק עשירי חולין קלא.

מסורת הש"ס

(א) [ניתן מד.] (ב) [פי]
שלקח אום עובד טובים
באותם שלא דיון. ערוך
ופי כפרסיו. (ג) לקמן
קבל. (ד) חספסח דלפא
מרי. (ה) חספסח דלפא
פי' היי. (ו) דשיל מ"י.
(ז) יל שנספ. דשיל
(ח) [ממדר ה.] (ט) [ב"ק
קט.] (י) [ממדר ה.]
(כ) [שם.] (ל) כמ"ל לשכר.
(מ) יל ונתח.

תורה אור השלם

1. וכרמך לא תעול
ופרט כרמך לא תלקט
לעזי ולגר תעזב אתם
אני ה' אלהיכם:
ויקרא יט י
2. כי תבצר כרמך לגר
תעול אחריו לגר
ליתום ולאלמנה יהיה:
דברים כד כא
3. כי תחבט יותך לא
תפאר אחריו לגר
ליתום ולאלמנה יהיה:
דברים כד כ

גליון הש"ס

גם' אי אקירי קען. ער
שטעט דאס ד' ע"ה תוס'
ד"ה טולן:

מוסף ראשון

חייב לעשר. עליה
דחי כמור (ג'סו' מדר).
נחמן. לוקה. לכהן. וזין
הטעם מוכח לו כלום.
לפי שלא מוכר לו את
המתעט חתמא (לקמן)
קדח: ובעיני' ב"ק קסו'.
לקח הימנו במשקל.
השתא ודאי וזין ליה
(לקמן שם). ומנכה לו
מן הדמיים. משפטיה
וזו הנהיגה במתנותיהם
והדין על הטעם (שם).
באפירות. הפסד (שם).

דאס לידיה. דען: בעטלייט. שוועד העטל אלט: מי שוועד
דעין. וזה גם מן הפסוק שהרי קדם. ל"א שמעך לו את העטל לזכות
במרומה שבו: אם בחובו. שהיה חייב לו דבר קלוב ממון: חייב לעשר.
ממקום אחר וליתן לכהן שהרי הוא כמוכר: ואם באנפרות. בהפסד

ועל חנם פטור מלעשר. קמתי מיהא אסא
בתיבוי חייב לעשר אלאה יז לו תובעין
דמי לאו דינא הוא שיטלם יז על כרחו
מאי חייב מיהא איכא הלא פסא גביה
מדי: **שמי** הנה דקא **משפטי** ליה.
הסם לאו בזהאא דיינין מן בזה אלא
חייבא בעלמא כשאר חייבי משפחות
ומיונא דמי איכא עליה דהא משפחה
ליה כלומר משפחה הוא צה שגריה
צריכא לפרעו מעות: **א"ל** נטבת:
מכור לי בני מעיה. בני מעיה של פרה
זו: והיו כן **מסונס**. הקבה: **נוטן**.
לוקח זה לכהן: **ואין**. המוכר מנכה לו
ללוקח מן הדמים שחייב היה יודע
הלוקח המנחות שזה לא למר לו
הקבה: לקח הימנו **במשקל**. הליטרא
ך וכך ושלן לו הקבה: **נוטן**. לו
לוקח לכהן שחייב הגול אללו ואריז
הלשיר: **וטבעה יכבה לו** מן הדמים. עץ
כרחו שחבר דבר שאינו שלו: **ואמאי**.

ונתן לכהן ליהי כמזיק כ"ו: **ספספ**
נכסי כסן לא דעמי היכן שניה
 ובספרים איהם הכונה בשום ומואל
 וט"ו מתנות הכהונה שכולן נכסן כסן
 לגשות כסן כל דרבי התרומה ותרומת
 מעשר ותרומת מעשר של דמאי והחלה
 והבכורים ורשית הגז ומתנות של חולין
 ושל קדשים והקדן והחומש של גזל הגר
 ושדה אחוה ושדה תרומים וזכור של ער
 ומס ופדיון חן ופדיון פטר חמור
 וזרעה צעני שכולן שנים זה וחשיב
 תרומה ותרומת מעשר והדמאי ותלה
 כחסף דכלוה תרומה מינה וזכור
 ופדיון חן ופדיון פטר חמור כחסף
 וקדן וחומש דגזל הגר חסד ויטלה
 הק מתנה לכהן הן ולקמן בפירקין
 ודף קנ"ג: חשיב כל ד"ד מתנות
 הכונה הנזל אל הגר ונשבע לו
 ומה הגר ואל"כ הודה ונשבע לו
 לחמר כחמנה ואם אין לחם גזל וגו' (ו)
 וי"ך ק"ד חסד ישראל שאין לו גזלים
 אל"כ זהו גר שמה ואין לו ויחשק) וחשיב
 האשם המושב על ק"ה: ותלה בפרק
 האשם בנ"ק (דף ק"ה): האשם על קרן
 המושב לו חומש דגבי נשבע לשקר
 בפקדון או בגזל כחשיב חומש בין
 בגזל חסדו בפרשת ויקרא (ו) בין בגזל
 הגר בפרשת נשא"ס: **למה אמרו**: למאי
 לכהן: **וה' וס"ס**: א"ע"פ שחלו לאחלה
 ולא לזכור שיש לידי אשמה ולפי

מגמגם למחי' תינייה הואיל ותנא דלפ' בהמה טמאה נוקח מהן: **טפיק**
מקבא. כשהיו העיקות מוליטין הורעו והלמים והקבץ לבסוף חוטפס
מדידיה: **לם טפסייה**. לא ד' דכשהוא שזוט א' כהמנו לאו אנו רופין
אזונו לם ממנות לבסוף אחר: **לם מייחנא נמי טפיק**. בממיה: **אזו**
מחי' דעמיה דאמר לם טפסייה דלא שקלינן מיניה דמשמע עיינו יוליגן
לכופו לכך ונמנעין אנו: **אי איקרו עס נקשול מיניה**. דהא מאת העס
מאת וזבחי הוצה כחצי (דברים יט) וזי לא איקרו עס רחמנא פטריה
ומחי' עיבותא עבדינן גבייה: **מספקא ליה**. לרב וזמאס ספיקא פטר
ואזי דהמנוט מבידיו עליו הראשי: **לסא ממשא**. דרר דהמפקא
ליה: **ד' מנסות עניי**. הטוהות כדכס ואזו הן: **הפרט והעוללות**
דכתיב (ויקרא יט) וכדכר לא תעולל ופטר כדכר לא תלקט וכתב'
פאה (פ"ו מ"ד) מפורש אזו היא עוללות כל שאין לא לה כסף ולא נטף:
והסבה

דאטו לידיה בטבליהו וקסבר האי תנא מתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמין תא שמע ⁶הרי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר אם ⁷באנפרות פטור מלעשר שאני התם דקא משרשי ליה תא שמע ⁸אמר לו מכור לי בני מעיה של פירה ויהי בהן מתנות כהונה נותנן לכהן וזאינו מנכה לו מן הדמים לקח הימנו במשקל נותנן לכהן ומנכה לו מן הדמים אמאי ליהוי כמזיק מתנות כהונה או שאכלן שאני התם דאיתנהו בעיניהו ת"ש חשעה נכסי בהן תרומה ותרומת מעשר וחלה ראשית הגז ומתנות והדמאי והבכורים והקרבן והחומש למאי לא הוציאן בדיינין לא ⁹לכדתנן למה אמרו נכסי בהן ¹⁰שקונה בהו עבדים וקורטות ובהמה ממהא וכלל

חוב נוטלן בחיבו ואשה בכחובתה וספר תורה ההוא ליואה דהוה חטף מתנתא אתו אמרו ליה לרב אמר להו לא מסתייה דלא שקלינן מיניה אלא מיהטף נמי חטף דרב *א' איקרו עם משקל נמי לשקול מיניהו אי לא איקרו עם רחמנא פטרינהו *מספא ליה אי איקרו עם אי לא איקרו עם יתיב רב פפא וקאמר לה להא שמעתא אייתיביה רב אבין בר אבין פפא *ארבע מתנות עניינן שבכרם הפרט והעוללות והשכחה והפאה ושלש שבתבואה הלקט והשכחה והפאה שנים שבאילן השכחה והפאה *כולן אין בהם טובת הנאה לבעלים ואפילו עני שבשיראל מוציאן מידו *מעשר עני המתחלק בתוך ביתו יש בו טובת הנאה לבעלים ואפי' עני שבשיראל מוציאן אותו מידו ושאר מתנות כהונה כגון הורוץ והלחים והקבה אין מוציאן אותן * (מידו) לא מכהן לכהן ולא מלוי ללוי ארבע מתנות שבכרם הפרט והעוללות והשכחה והפאה דכתיב *ויכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט וכתיב *כי תבצור כרמך לא תעולל אחרך אמר ר' לוי אחרך זו שכח פאה גמר אחרך אחרך מזית דכתיב *כי תחבט זיתך לא תפאר אחרך ותנא דבי ר' ישמעאל שלא תמול תפארתו ממנו שלשה שבתבואה הלקט השכחה

היה טמאה לוקח מהן: חטאי'
תלמים והקנה לכהן חוטטם
שם את בשרהו את אט חוטטם
רמי חטאי': בתמייה: ורבי.
מנייה דמשמע שהייו ירובין
קול מנייה: דהא מאת השם
איקרו עם רתמנא פטריה
לרד ומשום ספיא פטר
חטטתא: דרד מתקפא פטר
אלו הן: הפרט והטולות.
ט כרמן לא חלקט ובמא'
שאלו לה לא כתף ולא נטף:
ובשבתה

דעתו לייצג בטנציליהו וקסבר האי תנא מתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמיין. ומשעת הרמא ואלין היינו מבי אמו לדיה אפילו בטנציליהו ואלא אמאי לא משני דפססא דברייתא דקמי פטור מן התשומין היינו דאמו ליד כהן בטנציליהו וקסבר האי תנא מתנות

שלא הורמו ללא כמי שהורמו דמיון ומש"ה פטור דאין לו לכהן אלא משעת הרמה ממנו ויחא טפי דהוי לכוין הרמה דוקא וי"ד הוי מוקי על הכי אל אלא חידוש הדיוק בלא הלא משעת הרמה ואינן משלם דהא פשיטא דמשלם כיון דלחא ליד כסן והורמו אצל השמא עיקר הכרימאא משמיענו דמוק ממנות הכונה לאו שאכלן פטור דיוקא קמ"ל דלע"ג דלחא לידה א' כצנליהו חייב דלחא שהורמו דמיון:

שאנ"י התם דקא משתרי' ליה
צמקוסא וזו הניח לו המלך
שאר ממון וזא חמור ממנוט כהנה
כשאכלם משתרי' ליה צמקוסא זה לא
אכל דבר אחר ואמאי פטור וי"ל בלא
דמי לאנסי ציח המלך גרר צמקמיה
לא לקח משלו אכל אכל אפשי' בלא
משתרי' ליה שהיה ממענה:

חב"י (יח"ב) **כפ"י** י"ח שבועה נכס
 בהן. ואלו חשבי הכל כל כ"ד
 ממנות הכונה לחשבי לקמן בפרקין
 (דף קנ"ג): דלא לחשיב הכא אלף
 דאקורים לזרים והם ממון כהן והא
 דחשבי ממנות אל"פ שמתורות לזרים
 משום דטבלי ודמו לתרומה דלחמך
 לקמן (קנ"ג): אל"פ דלית ללחמה מי
 היינו דלא הוי כחכול עבדים חל מ"מ
 איסורא איכא לחכול מנהמה של
 הורמה ממנויה אל"פ לא חשבי
 מידי דבר אכילה ואלו דלא חשבי כבור
 משום דלחמי לאו רב אכילה הוא
 שצריך שחיטה: **מעשר** עני
 ההתחלק בתוך הבית. דוקא נקט
 המחמלק בתוך הבית דשני דיני מעשר
 הם אחד מחמלק בתוך הבית ואחד
 מחמלק בתוך הגרנות כדמשמע
 כ"פ ד' דרדרים (דף סד): ואותו המחמלק
 בתוך הגרנות אינו לנעלים כי טובת
 הגנה אלמא צדקות המחמלק בתוך
 הבית ובפסרי מפרש להו מקדשיו כחוב
 אחד אומר מקלה שלש שנים תוניה
 את כל מעשר תבואתך ויהנות אלמא
 צריך להניחו בגורן ובאין עניים ונותניו
 צדק וכוונת אחד לזרי כי תכלה
 לעשר וגו' ונתת לווי וגו' אלמא
 בתוך הבית מחמלקו מדכתיב (והאמת
 הא יצא עד הפסח שהוא זמן גשמים
 ואם מיניחו בתוך נפסד מחמלקו בתוך
 צדקו וזה מעשר עני המחמלק בתוך

היה מכתב ואיך שהוא ימי הקץ מיתו בחוק גדרות ועניי
האם וטענין אחר: יש בו טובה רבה בעיני. מראה דבר
שם בו טובה הגדלה בעיניו שאינו בא עני ולקחו מויליו מידו
בדבר שאין בו טובה הגדלה בעיניו לקחו אין מויליו מידו ומיהו
אם לא לקחו ובה עני ושאלו ממנו אם יראה לא יתן לו דקר ליה לעיל
ממנו שאין לו טובעין ואם היה צריך ליתן לתובעו א"כ היה יס לו
טענין: **גמרא** אחרך אחרך בית. ואפי' דלשטעריי למכתב
ולא היה מופנה גלי מילתא בעלמא אדמו שם בזה אחרך פיה
י"י: כי בזה אחרך פיה ולא היה ממש היה אי ממשית שמה
בשון אחרך ש"מ לג"ש אחא וי"ע למה לא גמרינן בג"ש דלחריך
וליהו פרט בזה כמו בדרם ויהי לענין עוללות לא אפשר למילך
הנאלין דלא שייך ביה אחיה עוללות כל שאין לו לא כתף ולא נתף:
בנו

עין משפט
גר מצוה

א [מתי] מ"ו מהלכות
מנעם הלכה ו':
בז ב מתי ס"ד מהל'
בטרוס הל' י"ד
ו'פא' מהל' בטרוס הל' ג
סנב עשין קנב ריא
טושיע י"ד סא סא עשין
ו' ו'פ' שו טעין ו'
בז ב מתי מ"ט מהל'
בטרוס הל' טושיע
י"ד ס' סא טעין ג'
י' ד מתי ס"א מהלכות
מנעם עשין הל' ו':
י"ח ד מתי ס"א הלכה ט:
ו' ד מתי ס"א הלכה ט:

שימה מקובצת

6] בטלליהו חייב דמי
שהורמו דמיין ועוד יל
דאחו ליידי בטלליהו
וקסבר מנות של הרומ
כמי שהורמו דמיין הלכ
אכלן אחר הרמה חייב
שכבר זכה בהן הכהן וא
קודם הרמה פטור דגויר
המכוס דאין לו בהן א
משעת הרמה ואילך עד
שהוברר חלק של בהן
ומיהו אחר הרמה אהניא
הא דאמא ליידי שוכה
בהן הכהן וממנו הוא,
הראש יל: